

ПОЉОПРИВРЕДНА САВЕТОДАВНА И СТРУЧНА СЛУЖБА КРУШЕВАЦ

37000 Крушевац, Чолак Антина 41, тел: 037 427 811 факс: 037 421 912 e-mail: kontakt@poljostanica.com

БРОЈ 3

БИЛТЕН

МАРТ 2019

САДРЖАЈ

1. Гајење јарих легуминоза– <i>дипл.инж.Радојка Николић</i>	3
2. <i>ИПАРД-услови које треба испунити у погледу здравља биља- дипл.инж.АЕЗоран Старицац</i>	4
3. Сузбијање биљних болести у усеву пшенице- <i>Сандра Милетаковић, дипл.инж.</i>	5
4. Значај плодореда у повртарској производњи – <i>Сњежана Вујиновић, дипл.инж.</i>	6
5. Доминантне цене воћа и поврћа (кванташке пијаце).....	8
6. Доминантне цене живе стоке (сточне пијаце)	8

ГАЈЕЊЕ ЈАРИХ ЛЕГУМИНОЗА

Како би се обезбедило довољно сточне хране на газдинству и остварили сигурни и квалитетни приноси препоручује се сетва јарих легуминоза . Јаре легиминозе су грашак и грахорица. Јаре легуминозе треба сејати крајем фебруара и до половине марта у зависности од временских услова. И стања влажности земљишта.

Сточни грашак

То је једногодишња биљка која се сеје густоредно и то 150 кг/ха семена плус 30 кг/ха овса. Јако је битно да се испоштује ова сетвена норма да би се добио усев добре густине. Прво се посеје грашак па онда управо на правац редова посеје се овас који служи као потпорни усев. Уколико су у питању протеинске сорте, нижег стабла оне се не сеју са здруженим усевом. Грашак има велико, тешко стабло добро обрасло лишћем па му је неопходан потпорни усев (овас, јечам или пшеница). Сточни грашак успева на свим земљиштима. После гајења грашка у земљишту остаје 150кг/ха азота што је веома битно за гајење следећег усева који ће се мање ђубрити азотним ђубривима. Уколико постоје услови за наводњавање после ових култура могу се сејати други накнадни усеви (кукуруз рани хибриди)

Користи се као зелена маса у свежем стању, као силажа, и за зрно. Постоје сорте које се гаје само за крму, сорте комбинованих својстава, за зрно и за крму и сорте за зрно. Грашак даје велику вегетативну масу, одличног квалитета. Зрно грашка је изузетног квалитета, са 25 % протеина, може директно да се меље и додаје другој концентрованој храни као замена за сојину сачму. (не мора се термички обрађивати).

Протеински грашак

ДУКАТ

- Високородна сорта
- Детерминантна сорта (50-70 цм)
- Образује 8 -12 махуна
- Принос 4 -5 т /ха
- Садржај протеина до 25 %
- Махуне су у вршном делу стабла па је уједначено сазревање, лакша жетва и смањени губици

ПАРТНЕР

- Принос 4, 5 – 5,5 т/ха
- Дужина вегетације 80- 85 дана
- Висина стабла 50 – 70 цм

Сточни грашак комбинованих особина

НС ЈУНИОР

- Користи се за комбиновано искоришћавање за крму и за зрно
- висина 125 – 145 цм и са високим уделом листа у укупној маси
- косидба у току цветања и образовања првих махуна обезбеђује 40 – 50 т/ха крме
- генетски потенцијал за принос зрна око 5 т/ха , садржај силових протеина до 28 %
- најраспрострањенија сорта.

Јара грахорица

Сеје се исто у рано пролеће у количини 120 кг/ха семена и 30 кг/ха овса. Подноси добро различита земљишта и слабију агротехнику. Користи се у зеленом стању и као сено и силажа. Веома је приносна, даје 30 т/ ха крме која је изузетно квалитетна. Сорта Нови Београд

НОВИ БЕОГРАД

- намењена за производњу зелене масе, сена, силаже и сенаже
- гаји се у смеси са потпорним усевом-овсем.
- Принос зелене масе 40-50 т/ха
- Принос сена 8-10 т/ха
- Одличан квалитет крме за преживаре

Радојка Николић, дипл. инж

АГРОЕКОНОМИЈА

ИПАРД – услови које треба испунити у погледу заштите биља

Регистрована пољопривредна газдинства која желе да конкуришу за коришћење средстава ИПАРД фондова , морају између осталог , да испоштују минималне националне прописе из области здравља биља и средстава за заштиту биља. Испуњеност услова утврђују техничка тела , која ангажује Управа, и доказ о испуњености се доставља уз захтев за одобравања исплате инвестиције.

Подносилац захтева да би испунио прописане услове мора да :

1. Води евиденцију о предузетим мерама заштите здравља биља, третирању биља и биљних производа у пољу.
2. Складишти средства за заштиту на начин који не угрожава живот и здравља људи и животиња и животне средине.
3. Опрема и уређаји који се користе за примену средстава за заштиту биља мора се контролисати и мора бити обележен видном ознаком.
4. Искоришћена амбалажа од средстава за заштиту биља мора бити складиштена на прописан начин.

Коришћење средстава за заштиту мора да буде :

- У складу са Решењем о регистрацији,
- У складу са декларацијом и упутством за примену,
- У складу са начелима добре пољопривредне праксе и интегралне заштите биља,
- У складу са наменом средстава за заштиту биља
- На начин којим се не угрожава здравље људи и животиња
- На начин којим се не угрожава животна средина,
- На начин којим се не проузрокује загађења објеката и просторија које користе људи или који служе за гајење и држање животиња,
- На начин који не проузрокује загађење вода и површина које се граниче са третираним површинама,
- На начин који не проузрокује сузбијање корисних организама,нарушавање њиховог станишта,односно спречавање њиховог ширења у смислу мера заштите биља.

Забрањено је користити средства за заштиту биља :

- У водозаштитним зонама за изворишта вода и водоснабдевање становништва,
- У време цветања биља ,које користе пчеле,
- У заштићеним подручјима,
- Средства која садрже активну супстанцу која је уписана у листу забрањених супстанци.

Поред горе наведеног,пре коришћења средстава за заштиту,потребно је пре примене обавестити власника парцела која се граниче са парцелама која ће бити третирана о примени средстава ,и то најкасније 24.часа пре.Такође треба обавестити одгајиваче пчела најкасније 48.сати пре почетка третирања и коришћења средстава за заштиту биља,

Дипл.инж АЕ Зоран Старицац

ЗАШТИТА БИЉА

СУЗБИЈАЊЕ БИЉНИХ БОЛЕСТИ У УСЕВУ ПШЕНИЦЕ

До пре пар година се веровало да пшеницу не треба штити ни од биљних болести ни од штеточина и корова. Међутим, пракса је последњих година показала да баш и није тако. Да би смо имали стабилније, веће и квалитетније приносе морамо да штитимо пшеницу од биљних болести, штеточина и корова.

У принципу све зависи од природе и њених ћуди, али ми као агрономи можемо да помогнемо пшеници, пољопривредним произвођачима и држави да се негативно дејство биљних болести умањи. У првом делу вегетације пшеницу нападају три групе болести: рђа, пепелница и лисна пегавост.

Рђа се више јавља када је влажније време. Опасна је јер прави ранице у виду пега рђасте боје на стаблу и листу које су са наличју листа отворене и кроз њих пшеница губи воду. Пролећа 2014., 2015., и 2016. године су била изузетно повољна за развој посебне рђе пшенице, а то је жута рђа пшенице. Благе зиме без мраза су пресудно допринеле да се паразит одржи на пшеници и спонтаној флори, а кишно пролеће је погодовало наглом ширењу ове болести.

Пепелница се јавља сваке године, обично на нижим спратовима, али ако захвати лист заставичар и евентуално клас, прави велике штете. Зато се она мора држати под контролом.

Пегавост листа и стабла су такође лимит приноса, али уколико пшеница полегне тада озбиљно узимају данак.

Прво прскање изводимо до фазе другог коленца. Ту је важно да се прска таквом количином воде и таквим уређајима који ће омогућити да течност дође до доњих спратова пшенице. Немојте чекати да видите симптоме болести, када их видите обично је касно. За ово прскање можемо користити неки од следећих препарата: Falcon или Duettultra или Operamax или Bumper. Препарате копристити у концентрацији по препоруци произвођача.

Друго прскање пшенице изводимо на почетку цветања пшенице. Оно је важно јер се са њим сузбија фузариоза класа, гљивично обољење пшенице које јој знатно смањује принос и квалитет. Болест се јавља и почиње свој развој у доба цветања пшенице. У Србији је то у првој половини маја месеца. Цвет пшенице је као отворена рана и то су улазна врата за фузариозу класа. Гљива егзистира на тек приметним млечним зрнима пшенице, а за нас најважнија манифестација симптома је у вршидби. Заражена зрна су штура, неналивена са видљивом розе навлаком. Та зрна имају мању хектолитарску тежину и мањи квалитет јер гљива испушта микотоксине који смањују технолошки квалитет зрна, тако да често та пшеница није за људску употребу. У класу се налазе и здрава и оболела зрна, а неретко је цео клас захваћен и тада су штете највеће. Болест се јавља сваке године, али јој погодују чешће, чак не обилне кише и ране јутарње магле које су честе у првим данима маја. Истовремено рђа, пепелница и лисна пегавост и даље нападају пшеницу. За друго прскање можемо користити неки од следећих фунгицида и потребно је добро оквасити клас: Prosaro или Osiris или Zamir или Duettultra. Препарате копристити у концентрацији по препоруци произвођача.

Сандра Милетаковић, дипл.инж.

МЕЛИОРАЦИЈЕ

ЗНАЧАЈ ПЛОДЕРЕДА У ПОВРТАРСКОЈ ПРОИЗВОДЊИ

Плодоред као систем биљне производње, представља правилну смену усева на производним површинама. Увођењу плодореда претходи подела ораничних површина у плодоредна поља, из чега произлази и бројчано означавање плодореда: двопољни, тропољни и четворопољни плодоред. Приликом планирања плодореда потребно је обратити пажњу на најповољнији начин ђубрења и обраде земљишта, избор културе и сорте, време сетве, садње и бербе. Гајењем појединих биљних култура на истој парцели више година долази до смањивања приноса као и самог квалитета приноса.

Агротехнички разлози увођења плодореда подразумевају одржавање одређеног нивоа хумуса у земљишту, различиту обраду као и повољан водни и ваздушни режим земљишта. У плодореду је битно планирати смену култура које осиромашују земљиште хумусом са културама које га обогаћују. Хумус у земљишту утиче на одржавање повољне структуре земљишта, а самим тиме утиче и на очување укупне плодности земљишта. Ђубрење стајњаком је потребно уврстити у плодоред испред култура које добро подносе непосредно ђубрење стајњаком. Купусњаче и лиснато поврће добро реагују на непосредно ђубрење стајњаком. Коренасто поврће, парадајз и пасуљ долазе у плодореду тек другу или трећу годину након ђубрења стајњаком.

Приликом неадекватног и превеликог заливања повртарских култура, нарушава се ситномрвичаста структура земљишта и убрзава минерализација хумуса, па тако културе које имају потребу за већом количином воде као нпр. парадајз, паприка, крастаци и купусњаче се у добром плодореду смењују са коренастим и луковичастим културама, као и махунаркама које немају велике захтеве за водом.

У плодореду је такође важно познавање захтева биљака према поједином храниву. Лиснато поврће – салата, купус, кељ, карфиол, броколи, има повећане захтеве према азоту. Повртарске културе као што су парадајз, паприка, плави патлиџан, диње и бундеве имају повећану потребу за фосфором и калцијумом. Коренасте културе – лук, шаргарепа, бели лук, репа ротквица, имају потребе за калијумом. Потребно је водити рачуна и о захтевима биљака према рН вредности земљишта, односно киселости земљишта.

При рН вредности 6,5-7,5 добро успевају броколи, купус, целер, салата, диња, лук, спанаћ

При рН вредности 5,5-6,5 добро успевају пасуљ, грашак, парадајз, тиквица, шаргарепа, краставац, бели лук, паприка, кромпир

Добри предусеви за поједине повртарске културе су:

За парадајз – махунарке и коренасто поврће

За паприку – коренасто поврће

За купусњаче – кромпир, парадајз, паприка, махунарке, коренасто поврће

За коренасто поврће – парадајз, паприка, краставац, махунарке

За грашак и боранију – парадајз, паприка, кромпир

За краставац и лубеницу – паприка, парадајз, кромпир

За лук – паприка, лубеница

Плодоред је једна од најзначајнијих агротехничких мера а уједно је и превентивна мера у циљу спречавања појаве многих биљних болести и штеточина, које се јављају услед гајења у монокултури или приликом неправилне смене усева. Приликом планирања плодордеа у производњи поврћа, важно је водити рачуна и о томе да се земљиште „одмори“ гајењем ратарских усева као што су пшеница, јечам, овас или легуминозе како би се земљиште природно обогатило хумусом и како би се сачувала структура земљишта.

Сњежана Вујиновић, дипл.инж.

Поштовани пољопривредни произвођачи посетите интернет страницу

www.agroponuda.com

или нам се обратите уколико ВИ желите да понудите свој производ.

AGROPONUDA
BERZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA SRBIJE

Број објављених агропонууда у фебруару	2
Број реализованих агропонууда	1

